

Mai 1848; men forsaavidt de existerer, og forsaavidt der lovligt kan tages Hensyn til dem, saa troer jeg, at Værdien af dem vel er at ubfinde.

Solberg: Forsaavidt som det ærede Medlem, der nys satte sig, har ytret, at den Frygt, som jeg tydede hen til, at Enkelte kunne have for at det kunde være til Skade for disse Mænd, hvis Arbejde skulde afløses, saa vil jeg tillade mig at vise ham hen til Comitébetænkningen, hvor han da vil see, at denne Frygt er udtalt.

Premierministeren: Jeg skal tillade mig at anføre et Par Ord i Anledning af det til § 1 fremsatte Vædringsforslag. Jeg troer, det er af største Vigtighed at være opmærksom paa Ordene i det; i den Almindelighed, som Vædringsforslaget er stillet, kan det nemlig lede til, at Cieren af Huset aldeles Intet fik af sit Huus. Mangfoldige Leie-Contracter og Fæstebreve ere mig bekendte, hvori der udtrykkelig er sagt, at vedkommende Huusbruger skal svare N. N. Huusafgift, eller, dersom Cieren forlanger det, forrette en Ugedag. Der er jo altsaa forud bestemt ved Leiecontracten en vis Betaling, og det er sagt, at Ugedagen er et Æquivalent for denne Betaling. Dersom der nu altsaa siges, at Ugedage aldeles ikke maa kræves, og at den forud bestemte Betaling, der skulde træde istedet derfor, heller ikke maa kræves, saa flyder deraf, at Cieren af et saadant Huus hverken fik det Gne eller det Andet. Jeg formoder, at den ærede Forslagsstiller ikke har tænkt sig dette Tilfælde, hvorimod jeg formoder, at han har antaget det Tilfælde, som ikke er aldeles usædvanligt, skjøndt det langt fra kan kaldes almindeligt, nemlig at der ved Siden af den egentlige Huusafgift, er bestemt noget vist Arbejde mod en Betaling, der skal ansættes fast, og ofte er fuld Betaling derfor, men som kun skal forrettes, naar Vedkommende finde det nødvendigt, ligesom altsaa ogsaa kun i det Tilfælde Godtgjørelsen udredes. Jeg troer altsaa, at Vædringsforslaget, saaledes som det er stillet, ingenlunde kan anbefales; men dersom det kun er den sidste Deel, som var paa-tænkt, skjøndt ogsaa det vil have sine Banke-ligheder, saa maatte Vædringsforslaget ganske anderledes formuleres.

Indenrigsministeren: Jeg troer og-

saa, at det er meget nødvendigt for det høit-ærede Thing, forinden man beslutter sig til at stemme for dette Vædringsforslag, som er stillet til nærværende Paragraph, nøie at overveie, hvad der egentlig ligger deri efter de Udtryk, hvori det er affattet, hvorvidt Forslaget saaledes er nødvendigt, og hvorvidt det er retfærdigt. Med Hensyn til Nødvendigheden forekommer det mig klart, at den ikke er tilstede. Det Arbejde, den Præstation, som Forslagsstilleren har for Die, troer jeg, hører ligesom ind under Lovudkastets § 1. Udkastets § 1 angaaer alt Pligtarbejde, og den ærede Forslagsstiller benævner selv den Præstation, han tilsigter, Pligtarbejde. Den hører altsaa ind under „alt Pligtarbejde“ som er omtalt i § 1. Jeg troer ogsaa, det bliver saa meget klarere, naar man erindrer, hvorledes Domstolene have behandlet Hovetforholdene, idet der nemlig gives mange Domme, hvorved det er blevet kjendt urigtigt at fordrø Hovet, uagtet der er tilfagt Væderlag derfor. Domstolene have nemlig sagt, at naar Arbejdspræstationer fordres af en Gaard, selv om der ogsaa tilfuges bestemt Væderlag, f. Ex. for Brændekjørsel eller Kalkkørsel, er det alligevel Hovet, og naar Bestemmelsen derom altsaa er nylig indført, er den ulovlig. Analogien deraf maa føre dertil, at hvor der er forbeholdt Arbejde af en Huusmand, som Væderlag for Huset, er det Pligtarbejde uden Hensyn til om der er bestemt Væderlag for Dagene eller ikke, og om det er stillet i Cierens Magt, om han vil fordrø det eller ikke. Det forekommer mig altsaa, at der ikke kan være nogen som helst Tvivl om, at den Præstation, som den ærede Amendementsstiller tilsigter, hører ind under Lovudkastets § 1 og kan indbefattes under den almindelige Afsløsning, som deri omhandles. At det kan være vanskeligt at afgjøre det, vil jeg gjerne indrømme, men jeg maa dog tillade mig at bemærke, at hvis den Betaling, som er tilfagt for disse eventuelle Extradage, er den almindelige, saa er den Fordeel, som Cieren deraf har, ikke meget stor, og Væderlaget, som bliver ham tilkjendt, vil derfor blive meget ringe, naar Præstationen bliver ophævet. Er derimod, hvad vistnok hyppigt er Tilfældet, Betalingen noget lavere, end den i